

POSTANOWIENIE

16 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 16 lipca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. sp. z o. o. w O.

przeciwko P. sp. z o. o. w W.

o ochronę dóbr osobistych,

na skutek skargi kasacyjnej M. sp. z o. o. w O.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności
Intelektualnej

z 30 marca 2023 r., VII AGa 930/22,

1. odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego tytułem kosztów postępowania kasacyjnego 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia powodowi do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda M. sp. z o.o. w O. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30 marca 2023 roku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 3 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2024 r., I CSK 1107/23). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być

„istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa (zob. postanowienie Sądu z 14 stycznia 2020 r., III CSK 244/19).

Skarżący wskazał, że w ramach niniejszej sprawy występuje istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do odpowiedzi na następujące pytanie:

„Czy ważny interes społeczny polegający na zwróceniu przez dziennikarza uwagi na problem nieczytania przez drobnych przedsiębiorców umów przed ich podpisaniem uchyla bezprawność czynu, który polega na zatajaniu przed opinią publiczną prawdziwych informacji przemawiających na korzyść powódki przy jednoczesnym podaniu do opinii publicznej informacji nieprawdziwych i nierzetelnych, wprowadzających opinię publiczną w błąd co do prawdziwości stawianych w materialne dziennikarskim zarzutów wobec powodowej spółki?”

Jednocześnie autor skargi kasacyjnej uznał, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania ponieważ:

„Apelacja została rozpoznana przez sąd w składzie jednoosobowym w osobie[...] Sądu Apelacyjnego w Warszawie - sędziego X.Y., którego:

- szybka ścieżka awansu za rządów obecnej władzy politycznej, od sędziego Sądu Rejonowego w O. poczynając do stanowiska Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w procedurze konkursowej prowadzonej przez wadliwie powołany organ jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa,
- udzielenie przez tego sędziego pisemnego poparcia dla sędziego Sądu Rejonowego w Olsztynie X.Y.1 ubiegającego się o członkostwo w nowo utworzonej Krajowej Radzie Sądownictwa,
- wzięcie publicznie w obronę Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie Sędziego P.S. i Wiceprezesa tego Sądu - Sędziego P.R. wobec zarzutów opisanych w oświadczeniu 43 sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażającego stanowczą dezaprobatę i sprzeciw (potępienie) wobec działań przez nich podjętych z rażącym naruszeniem norm prawnych i etycznych,
- pełnienia za obecnej władzy politycznej czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, gdzie powierzono mu obowiązki głównego specjalisty w Departamencie [...],

- ubieganie się przez tego Sędziego o członkostwo w nielegalnej Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego;
- a także charakter sprawy w której po stronie pozwanej występuje P. Sp. z o.o. z siedzibą w W., która przez wielu obserwatorów rynku medialnego nie jest niezależna od obecnej władzy - uzasadniają przekonanie strony powodowej, że Sąd II Instancji nie był przy wydawaniu wyroku sądem bezstronnym i obiektywnym.”

Odnosząc się do wskazywanego przez skarżącego „istotnego zagadnienia prawnego” należy podkreślić, że nie może być ono powodem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, choćby z tego względu, że skarżący nie przedstawił pogłębionego wyводу jurydycznego, który uzasadniałby twierdzenie o istotności podnoszonego zagadnienia. Ponadto wskazane w zagadnieniu prawnym okoliczności nie mieszczą się w ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanie faktycznym sprawy, którym przecież Sąd Najwyższy jest związany. Skarżący twierdzi bowiem, że w materiałne przygotowanym przez pozwanego znajdowały się informacje nieprawdziwe i nierzetelne, wprowadzające opinię publiczną w błąd. Natomiast z ustaleń faktycznych wynika, że przedstawione informacje nie były nieprawdziwe.

Ponadto jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie z uwagi na zaakcentowanie w programie nie tyle wskazywanej w emocjach przez bohaterów programu „nieuczciwości” powoda, ale właśnie konsekwencji nieczytania umów przed ich podpisaniem, należało uznać, że roszczenie nie było uzasadnione, a audycja realizowała słuszny interes społeczny.

Poza tym, wbrew wywodom skarżącego, nie zachodzi w ramach niniejszej sprawy nieważność postępowania.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że powód nie kwestionował w toku postępowania apelacyjnego prawidłowości składu orzekającego w niniejszej sprawie, ani nie podjął żadnej aktywności mającej na celu wyłączenie sędziego, którego bezstronność obecnie jest przez niego kontestowana.

Po drugie należy zauważyć, że w przedstawionej sytuacji ocenie podlegać powinna zwłaszcza okoliczność istnienia albo braku gwarancji niezawisłości i bezstronności orzekania w konkretnej sprawie. Istnieć muszą takie przesłanki, które

w powiązaniu z faktem ferowania wyroku w konkretnym postępowaniu podważają niezawisłość i bezstronność sędziego. Stabilność orzeczeń i potrzeba ich poszanowania są bowiem również wartościami o szczególnej mocy, służącymi samemu wymiarowi sprawiedliwości i społeczeństwu, dla którego istnieją, chronionymi prawem krajowym oraz prawem Unii Europejskiej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2022 r., V KK 54/22). W niniejszej sprawie powód nie przedstawił żadnego dowodu wskazującego, by w odniesieniu do tego konkretnego sędziego nie zostały zapewnione omawiane gwarancje bezstronności i niezawisłości, podważające jego niezależność w sposób obiektywny.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[a.ł.]